

33. OTURUM

Rapor
CPL33(2017)02prov
7 Temmuz 2017

Brüksel çevresindeki Flaman bölgesinde “çok dilde hizmet veren” belediyelerde, yerel demokrasi organlarının dil çeşitliliği bağlamında işleyişi

İzleme Komisyonu

Raportörler:¹ Henrik HAMMAR, İsveç (L, EPP/CCE)
David ERAY, İsviçre (R, ILDG)

Tavsiye kararı taslağı (oylama için).....2
Açıklayıcı not (bilgi için)².....

Özet

Rapor, Brüksel etrafındaki Flaman bölgesinde “çok dilde hizmet veren” belediyelerde, yerel demokrasi yapılarının dil çeşitliliği bağlamında işleyişini açıklığa kavuşturmak amacıyla 2-3 Şubat 2017 tarihlerinde Brüksel’e yapılan bir inceleme ve bilgi toplama ziyaretinin ardından hazırlanmıştır.

Rapor, belediye başkanlarının atanma sistemine ilişkin Kongrenin daha önceki 131(2003), 258(2008) ve 366(2014) sayılı Tavsiye Kararlarının uygulanmadığının altını çizmekte ve doğrudan doğruya seçmenler tarafından seçilmiş belediye başkanının Flaman İçişleri Bakanı tarafından onaylanması zorunluluğunun devam ettiğini vurgulamaktadır. Sonuç olarak 2017 tarihli inceleme ve bilgi toplama ziyareti, 2008’de yapılan son incelemeye göre durumda bir düzelme olmadığını göstermektedir.

Rapor, Brüksel çevresindeki Flaman bölgesinde “çok dilde hizmet veren” belediyelerde, Fransızca konuşan belediye meclisi üyelerinin faaliyetlerini icra ederken Fransızca kullanmalarına getirilen gereksiz kısıtlamanın, bu yöneticilerin yerel demokrasiyi uygulamalarına halel getiren bir ihlal olduğunu belirtir.

Sonuç olarak Kongre, Belçika makamlarının, belediye başkanlarının Flaman İçişleri Bakanı tarafından atanması sistemini iptal etmelerini tavsiye eder. Kongre ulusal makamları dil kanunlarının, belediyelerde sözde özel dil düzenlemeleriyle uygulanma biçimini, seçilmiş yerel temsilcilerin yerel yönetimi icra ederken hem Fransızca hem de Felemenkçe kullanmalarına izin verecek şekilde yeniden gözden geçirmeye de davet eder.

1 L: Yerel Yönetimler Meclisi / R: Bölgesel Yönetimler Meclisi
EPP/CCE: Kongre’deki Avrupa Halk Partisi Grubu
SOC: Sosyalist Grup
ILDG: Bağımsız ve Liberal Demokrat Grup
ECR: Avrupa Muhafazakarlar ve Reformcular Grubu
NR: Kongrede siyasi bir gruba dahil olmayan üyeler

² Açıklayıcı not sadece İngilizce ve Fransızca olarak mevcuttur.

TAVSİYE KARARI TASLAĞI³

1. Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi aşağıdaki hususlara atıfta bulunur:

- a. Kongre'nin amaçlarından birinin "yerel ve bölgesel demokrasinin yaygınlaştırılması amacıyla Bakanlar Komitesi'ne teklifler sunmak" olduğu belirtilen Tüzüğe ilişkin CM/Res(2015)9 sayılı Kongre ile ilgili Karar, Madde 2, Fıkra 1.b;
- b. "Kongre düzenli olarak her ülke için tüm üye ülkelerde ve Avrupa Konseyi'ne katılma başvurusunda bulunan ülkelerde, yerel ve bölgesel demokrasiyle ilgili duruma ilişkin raporlar hazırlar ve özellikle de Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nda yer alan ilkelerin uygulanmasını temin eder" ifadesinin yer aldığı, Tüzüğe ilişkin CM/Res(2015)9 sayılı Kongre ile ilgili Karar, Madde 2, Fıkra 3;
- c. Kongrenin Kuralları ve Usullerine ilişkin 409 (2016) sayılı Kongre kararı ve özellikle izleme prosedürlerinin düzenlenmesine ilişkin XVII. Bölüm;
- d. Kongrenin Belçika'da yerel ve bölgesel demokrasiye ilişkin 131(2003) ve 366(2014) sayılı tavsiye kararları;
- e. Kongrenin Belçika'da Yerel Demokrasiye ilişkin 258(2008) sayılı tavsiye kararı: Üç belediye başkanının Flaman yetkililer tarafından atanmaması;
- f. Brüksel etrafındaki Flaman bölgesinde "çok dilde hizmet veren" belediyelerde, yerel demokrasi yapılarının dil çeşitliliği bağlamında işleyişine dair ekte verilen açıklayıcı not.

2. Kongre aşağıdaki hususları kaydeder:

- a. Belçika, 1949'da katıldığı Avrupa Konseyi'nin kurucu üyesidir. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nı 25 Ağustos 2004'te onayladı, 1 Aralık 2004'ten itibaren yürürlüğe koydu. Şartın onaylanmayan hükümleri Madde 3, Fıkra 2; Madde 8 Fıkra 2 ve Madde 9, Fıkra 2, 6 ve 7'dir.
- b. Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi İzleme Komisyonu yerel ve bölgesel demokrasi eş raportörleri Henrik Hammar (İsveç, L, EPP), ve David Eray'ı (İsviçre, R, ILDG)³ Brüksel etrafındaki Flaman bölgesinde "çok dilde hizmet veren" belediyelerde, yerel demokrasi yapılarının dil çeşitliliği bağlamında işleyişini açıklığa kavuşturmak ve bu konuda bir rapor hazırlayarak Kongre'ye sunmak üzere Belçika'ya bir inceleme ve bilgi toplama ziyareti yapmakla görevlendirmiştir;
- c. İnceleme ve bilgi toplama ziyareti 2 ve 3 Şubat 2017'de Brüksel'de gerçekleşti. Kongre heyeti, ziyaret sırasında Kongre'deki ulusal heyet temsilcileri, yerel seçilmiş temsilciler, Flandre Hükümeti başbakan yardımcısı ve Flaman Yerel ve Bölgesel Yönetim, Toplumsal Entegrasyon, Konut, Eşit Fırsatlar ve Yoksullukla Mücadele Bakanı ile görüştü. Ziyaretin ayrıntılı programı raporun sonuna eklenmiştir;
- d. Heyet, Avrupa Konseyi Belçika Daimi Temsilciliği'ne ve heyetle görüşen kişilere açık ve yapıcı görüşmeler için teşekkür eder.

3 İzleme Komisyonu tarafından 27 Haziran 2017'de kabul edilen ön tavsiye kararı taslağı.

Komisyon üyeleri:

H. Akgun, M. Angelopoulos, D. Anicic, L. Ansala, P. Avaliani, G.A. Axelsson, N. Barbu, V. Belikov, M. Belin, R. Biedron, A. Bogdanovic, Z. Broz (yedeğe üye : R. Zeman), M. Buñi, X. Cadoret, V. Casian, M. Cools, V. Crudu, N. Dirginciene, G. Doganoglu, R. Fejstamer, M. Gauci, G. Geguzinskas, K. Germanova, L. Gidei, B. A. Gram, R. Grenga, N. Grozev, I. Hanzek, B. Hirs, J. Hlinka, V. Hovhanissyan, G. Illes, A. Jaunsleinis, D. Jikia (yedeğe üye : L. Kitesashvili), H. B. Johansen, A. Jozic, O. Kasuri, J-P. Klein, A. Knobova, B. Krnc, L. Kroon, C. Lammerskitten, A. Leadbetter (yedeğe üye : H. Carr), F. Lec, K. Marchenko, T. Margaryan, G. Marsan, P. McGowan, S. Mitrovski, S. Mosharov, D. Narmania, R. O'Grady, D. Pantana, S. Paunovic, H. Pihlajasaari, V. Prokopiv, R. Rautava, G. Riba Casal, R. Rio, J. Rocklind, R. Schafer (yedeğe üye : A. Hartmann), A-M. Sotiriadou, T. Taghiyev, P. Thornton, A. Torres Pereira, A. Ugues, S. Vaag, R. Vergili, B. Voehringer, A. Vyrras, H. Weninger, J. Wienen, D. Wrobel, ZZ Rep CPL (UK).

Not: Oylamaya katılan üyelerin isimleri italik olarak belirtilmiştir.

Komisyon Sekreteri: S. Poirel.

3 Raportörlere Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Bağımsız Uzmanlar Grubu Başkanı Prof. Angel Moreno ve Kongre Sekreteryası yardım etmiştir.

3. Kongre aşağıdaki konularda kaygılarını ifade eder:

a. Belediye meclisi tarafından önerilen belediye başkanı, doğrudan doğruya vatandaşlar tarafından seçilmiş belediye meclisinin üyesi olmasına karşın, bu başkanın seçiminin Flaman İçişleri Bakanı tarafından onaylanmak zorunda olması. Bu tür onaylamalar, bazı durumlarda, yerel yönetimlerin bölgesel Flaman Hükümeti tarafından orantısız denetimine ve Şart'ın önsözü ve Madde 4 ve dolayısıyla Madde 8.3'ün özünün ihlal edilmesine yol açabiliyor;

b. 3a'da bahsedilen belediye başkanlarının atanma sistemi konusunda Kongre'nin 131(2003), 258(2008) ve 366(2014) sayılı Tavsiye Kararlarının uygulanmaması;

c. sakinlerin çoğunun Fransızca konuştuğu bu belediyelerdeki meclis üyeleri açısından bir yerel meclisin ya da diğer yerel iç kurulların toplantı gündeminde yer alan bir konu hakkında Fransızca yorum yapmanın yasal olarak imkansız olması. Bu onların bu kurulların toplantılarına ve kararlarına etkin bir şekilde katılma kapasitelerine ve haklarına gereksiz bir kısıtlama getiriyor ve dolayısıyla yerel demokrasinin uygulanması ihlal edilmiş oluyor; daha genel olarak da sadece Fransızca konuşan vatandaşların belediye meclisi faaliyetlerini takip etmelerini imkânsız kılıyor.

d. Flaman Hükümeti tarafından bazı durumlarda ayrımcılığa yol açabilecek şekilde yürürlüğe konan ve uygulanan Belçika federal dil kanunlarına getirilen kısıtlı bir yorum nedeniyle Fransızca konuşan Belçika vatandaşlarının yerel meselelere katılma, ya da kamu hizmetlerinden, özellikle de sosyal hizmetlerden etkili bir şekilde yararlanma konusunda yaşadığı zorluklar.

4. Kongre Belçika makamlarının aşağıdaki hususları yerine getirmelerini tavsiye eder:

a. Flaman İçişleri Bakanı tarafından atama sisteminin iptal edilmesi;

b. belediye meclisi toplantılarında ya da diğer yerel kurul toplantılarında meclis üyeleri ve belediye başkanı tarafından hem Fransızca hem de Almanca konuşulmasına izin verilmesini sağlamak amacıyla yapılacak özel dil düzenlemeleriyle, dil kanunun belediyelerde uygulanma şeklinin gözden geçirilmesi;

c. yukarıda (4b) yapılan tavsiyenin söz konusu belediye vatandaşlarının yerel kamu işlerine anlamlı bir şekilde katılabilmeleri ve belediyenin verdiği kamu hizmetlerinden (ve özellikle de sosyal hizmetlerden) etkili bir şekilde yararlanabilmeleri için onlara da yaygınlaştırılması;

d. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın Madde 3, Fıkra 2; Madde 8, Fıkra 2 ve Madde 9 Fıkra 2, 6 ve 7'yi onaylama olasılığının yeniden değerlendirilmesi ve böylece söz konusu Şart'ın bütün maddelerine uyulması.

5. Kongre Bakanlar Komitesi'ne bu Tavsiye Kararını Belçika makamlarına iletme ve bu kararı ve karara ilişik açıklayıcı eki, bu üye ülkeye ilişkin faaliyetlerinde hesaba katma çağrısı yapar.

6. Kongre, Parlamenterler Meclisi, Irkçılık ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu (ECRI) ve İnsan Hakları Komiseri'ne bu tavsiye kararlarını bu ülkedeki faaliyetleri çerçevesinde dikkate almalarını tavsiye eder.